

Hàn Quốc đương đầu với thử thách mới

Tháng trước Hàn Quốc, một trong những con rồng châu Á, đã tổ chức ăn mừng vừa trả sớm hơn kỳ hạn món nợ 58 tỉ USD vay của Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF). Sự kiện này chính thức đánh dấu Hàn Quốc vượt khỏi cuộc khủng hoảng tài chính vừa qua. Thế nhưng tình hình sau vụ khủng bố tại Mỹ đã đặt đất nước này trước một thách thức mới.

VỐ TÁ HÂN

Dựa vào Mỹ để đứng dậy

Qua khuyến cáo của IMF, Hàn Quốc đã thực hiện nhiều biện pháp quyết liệt để sửa đổi cơ cấu kinh tế nhằm thoát khỏi cuộc khủng hoảng tài chính 1997 - 1999. Trong khi Nhật còn chần chờ trong việc chỉnh đốn các tập đoàn lớn từ 10 năm nay thì Hàn Quốc đã không ngần ngại "xẻ thịt" các cheabol của họ như Daewoo, Hyundai... Con đường vực dậy tương tự như còn dài nhưng vừa lúc đó thì cơn sốt dot.com (các công ty kinh doanh qua mạng Internet) bùng nổ khiến nhu cầu linh kiện điện tử đột ngột tăng nhanh. Hàn Quốc quay vào "mặt trận" xuất khẩu hàng điện tử và tỷ lệ xuất khẩu qua Mỹ tăng vọt từ 15,8% GNP năm 1997 lên 21,8% GNP năm 2000. Đây là một yếu tố bất ngờ đã giúp Hàn Quốc sớm vượt qua cuộc khủng hoảng 1997-1999.

Tuy nhiên việc lệ thuộc nhiều vào xuất khẩu vi mạch điện tử và thị trường Mỹ cũng đưa đến nhiều khó khăn mới. Mặt hàng này tính ra chiếm đến 15% tổng xuất khẩu và nếu kể cả vi mạch trong các máy vi tính và sản phẩm điện tử xuất khẩu thì con số này lên đến 25%.

Hiện nay, ngoài vấn đề nhu cầu và giá vi mạch sụt giảm, nếu đồng yen Nhật mất giá thì Hàn Quốc sẽ có thêm một đối thủ đáng ngại vì hàng điện tử của Nhật sẽ trở nên cạnh tranh hơn. Trong khi đó vì quá lệ thuộc vào thị trường Mỹ, Hàn Quốc chỉ còn cách trông đợi vào tình hình kinh tế Mỹ sáng sủa hơn.

Cuộc khủng hoảng tài chính vừa qua cũng đã phơi bày một khuyết điểm khác là sự yếu kém của hệ thống ngân hàng Hàn Quốc. Tính tổng cộng, chính phủ đã phải đổ ra 104 tỉ USD để giải cứu các ngân hàng và công ty tài chính bằng cách mua lại cổ phần. Từ đó chỉ trong vòng hai năm thì số nợ quốc gia đã tăng từ 74,6 tỉ USD (1996) lên 139,1 tỉ USD (1998) và tỉ số nợ/GDP đã tăng từ 15,4% lên đến 34,9%. Đây là một con số rất cao so với tỷ số năm 1998 của Singapore 5,9%, Hồng Kông 11,8% và Đài Loan 9,9%.

Sau khi bỏ tiền ra cứu các ngân hàng, chính phủ Hàn Quốc hiện nắm chủ quyền một phần lớn các ngân hàng chính như Hanvit Bank, Chohung Bank và SeoulBank. IMF lo ngại rằng như vậy thì những quyết định cho vay sẽ không còn dựa vào khả năng tài chính của các công ty mà ngân hàng chỉ chú trọng tìm cách giúp các công ty yếu tránh bị sụp đổ. Do đó một

Công nhân Daewoo Motor vẫn tiếp tục làm việc nhưng đang lo lắng về nguy cơ bị sa thải do kinh tế tri trệ.

trong những điều kiện IMF đặt ra là sau một thời gian, chính phủ phải tìm cách rút ra khỏi các ngân hàng này. Một điều nữa là việc cải tổ thực sự cũng chưa hoàn tất vì một số ngân hàng khác vẫn còn mang rất nhiều nợ xấu khó đòi. Ngoài ra, những số nợ mới hầu như đã không được vay dài hạn và vào nửa cuối năm tới, tổng số nợ ngoại tệ đáo hạn phải trả lên đến khoảng 71 tỉ USD.

Con đường trước mặt

Tuy đã vượt nhanh ra khỏi cuộc khủng hoảng 1997-1999 nhưng con đường phát triển trước mặt của Hàn Quốc còn lắm chông gai. Với mức xuất khẩu ngày càng giảm và nhịp độ đầu tư trong nước sa sút, kinh tế có thể bị suy thoái trầm trọng trong năm nay. Trước nguy cơ đó, tháng 7 vừa qua Ngân hàng Trung ương Hàn Quốc đã hạ lãi suất lần thứ nhì trong năm xuống 4,75%, đồng thời, chính phủ cũng đã công bố một chương trình chi tiêu cấp bách ngoài ngân sách nhằm đổ vào thị trường khoảng 3,9 tỉ USD trong 6 tháng

cuối năm nay. Hầu hết số tiền này sẽ được dùng trong các công trình xây dựng cầu đường với hy vọng sẽ nâng GDP lên khoảng 0,9%/năm nay. Sau khi mức xuất khẩu tháng 7 vừa qua sụt đến mức tệ nhất trong 32 năm, chính phủ lại công bố sẽ đổ tiền giúp các xí nghiệp xuất khẩu vay với lãi suất thấp.

Với những cố gắng nói trên, Hàn Quốc hy vọng mức tăng trưởng kinh tế năm nay sẽ vào khoảng 4%, thay vì 5% như đã dự đoán trước đó. Đây là con số cao nhất so với những con hổ kinh tế châu Á khác, tuy nhiên sự cố 11-9 đã làm thay đổi tất cả. Chỉ trong một tuần lễ đầu, thị trường chứng khoán Hàn Quốc mất giá đến 14%. Ngày 19-9, chính phủ tuyên bố sẽ đổ khoảng 5,4 tỉ USD vào thị trường chứng khoán để tạm thời giữ giá và tạo niềm tin. Đến ngày 22-9 thì chính phủ chính thức hạ con số dự đoán tăng trưởng kinh tế xuống chỉ còn từ 2% đến 3%.

Tuy Hàn Quốc chứng tỏ khả năng trong những năm qua, nhiều người lo ngại rằng từ nay hiệu quả sẽ không được như trước vì chính phủ sắp mãn nhiệm

Hồ Sơ • 43

kỳ. Đồng thời việc nói lại bang giao với CHDCND Triều Tiên có thể sẽ là một mối bận tâm khiến chính phủ lo là về mặt cái tổ kinh tế trong nước. Người ta lại còn e ngại về khả năng sụp đổ của một số tập đoàn lớn. Nếu điều này xảy ra sẽ gây chấn động lớn đến toàn bộ nền kinh tế. Trước mắt, tập đoàn Hynix, nhà sản xuất bán dẫn lớn thứ ba thế giới vừa công bố lỗ 2,9 tỉ USD trong 6 tháng đầu năm nay và có nguy cơ sập tiệm.

Cũng như các nước láng giềng, Hàn Quốc sẽ phải đương đầu với những thử thách lớn. Tuy nhiên dựa vào phương cách giải quyết rất năng động của chính phủ và với sự đồng tâm nhất trí của người dân như đã phô bày trong quá khứ, Hàn Quốc chắc chắn sẽ là nước có nhiều triển vọng nhất để đương đầu với bất cứ khó khăn nào trong những ngày sắp tới. ■